

INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONSTEKNOLOGI FOR INKLUDERING

POLICY BRIEF

Politisk kontekst

De europeiske politiske dokumentene [Rådets konklusjoner om et tilgjengelig informasjonsfunn](#) og [Digital Agenda for Europa](#) understreker hvilken viktig rolle informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) spiller på alle områder, inkludert utdanning, arbeid, og kulturelt og sosialt miljø. Digital kompetanse må betraktes som en nøkkelfaktor for sosial inkludering på et personlig nivå, og et middel for tilrettelegging av «fremgang mot et åpent, grønt og konkurransedyktig kunnskapssamfunn» i europeisk skala ([Europarådet](#), 2009, s. 6).

Meddelelsen fra kommisjonen i 2013 om *Åpning av utdanning* hevder imidlertid at: *Utdanningen i EU klarer ikke å holde tritt med det digitale samfunnet og økonomi ... Digitale teknologier er fullt integrert i måten man kommuniserer på, arbeider og handler; men de blir ikke fullt utnyttet i utdannings- og opplæringsystemene i Europa* ([Europakommisjonen](#), 2013, s. 2).

Meddelelsen foreslår også følgende: *I tillegg til å utvide tilgang til utdanning, kan mer omfattende bruk av ny teknologi og åpne utdanningsressurser bidra til å redusere kostnader for utdanningsinstitusjoner og for studenter, spesielt blant vanskeligstilte grupper. For å oppnå en slik likevekt er det derimot påkrevet med bærekraftige investeringer i infrastrukturer for opplæring og menneskelige ressurser* ([Europakommisjonen](#), 2013, s. 3).

Målet med å utvide tilgangen til opplæring gjennom ny teknologi er i tråd med De forente nasjoners *Konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne* som erkjenner at: ... *tilgjengelighet til de sosiale, økonomiske og kulturelle omgivelser, til helse og kommunikasjon, er viktig for at mennesker med nedsatt funksjonsevne skal bli i stand til å nyte alle menneskerettigheter og grunnleggende friheter fullt ut* ([De forente nasjoner](#), 2006, Innledning, v.)

Funn fra prosjektet

Funnene fra prosjektet Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (ICT4I) antyder at samtlige beslutningstakere står overfor utfordringer og utøverne må tilpasse tenkemåte og arbeidsmetode for å kunne fjerne barrierer og la alle elever nyte godt av opplæringsmulighetene som tilgjengelige, rimelig og tilgjengelig IKT kan tilby.

ICT4I-prosjektet identifiserte fem **kritiske politiske spørsmål** som må tas opp:

- **Overkomme digitale skiller** for å sikre alle elever tilgang til IKT som verktøy for læring.
- Påse at **ICT4I vurderes som et kryss-sektorielt spørsmål**, som er synlig og som vurderes på alle relevante politiske områder.
- Sikre tilgjengelighet og innføring av **omfattende og integrerte måter for lærerutdanning i ICT4I**, som en vital «forutsetning» for alle ICT4I-initiativer.
- Støtte **innføringen av ICT4I-relaterte forskningsresultater** i klasseromspraksis.
- Legge frem **meningsfylte data** – både kvalitative og kvantitative – som er tilgjengelige for både oppfølgings- og informasjonspolitik og praksis i ICT4I.

De overordnede konklusjonene fra ICT4I-prosjektet identifiserer **potensielle nivåer** som bør utnyttes i videre forsøk for å oppå digital ekskludering i utdanning:

1. **Offentlig anskaffelse** av IKT maskinvare, programvare og digitalt opplæringsmaterieell som inkluderer tilgjengelighet som et kriterium (på nasjonale, regionale og organisasjonsmessige nivåer).
2. Et utbredt tilgjengelig **opplæringsprogram for alle aktørene** i ICT4I økosystem, inkludert foreldre, lærere, skolesjefer, personell til IKT-støtte, nettadministratorer og fagpersoner innen IT og media.
3. **Politikk og handlingsplaner på skolenivå** for ICT4I som samsvarer med politikk på nasjonalt nivå og overvåkes effektivt for å informere om en bredere implementering av ICT4I.
4. **Støtte til skolesjefer** slik at de kan utvide forståelsen for positive holdninger overfor og oppfatning av ICT4I.

ICT4I-prosjektet konkluderer med at effektiv bruk av IKT for å støtte læring i inkluderende opplæring er et eksempel på god opplæring for alle elever. Imidlertid krever ICT4I en ny pedagogikk som bruker IKT til å styrke alle elever til å fatte og gjennomføre beslutninger om tilnærminger til læring som er mest effektive for dem. En ny pedagogikk som denne burde fremme: «Opplæring for alle, hvor som helst,

når som helst, ved hjelp av hvilket som helst utstyr, med støtte fra» ([Europakommisjonen](#), 2013, s. 3).

Anbefalinger

Fremvoksende teknologier er tydelige utfordringer, men gir også store muligheter for beslutningstakere å utvide tilgang og deltakelse. ICT4I-prosjektet identifiserte fire hovedanbefalinger.

Politikk for IKT for inkludering bør sikre at:

1. *Alle elever skal være i stand til å bruke IKT effektivt i opplæringsmiljøene sine.*

Dette betyr at:

- IKT brukes som et verktøy for å støtte deltakelse gjennom personliggjorte opplæringstilnærminger for elever med funksjonshemninger og behov for spesialundervisning i inkluderende miljøer;
- elevers erfaring med generell og spesifikk IKT-tilgjengelighet på skolen, hjemme eller ved overgang til andre utdanningssektorer er sømløs, uten omveier eller nivåforandring.

2. *Alle lærere skal være i stand til å bruke IKT effektivt for å kunne støtte opplæring i inkluderende miljøer.* Dette betyr at:

- lærernes holdningsbarrierer overfor bruk av teknologi og/eller inkluderende opplæring må møtes med og tas opp med egnet profesjonell utvikling;
- lærerne må støttes effektivt i bruk av IKT for støtteopplæring samt i spesifikk bruk av tekniske hjelpemidler;
- lærerne må støttes effektivt i bruk av IKT som et verktøy for tilrettelagt læring i inkluderende miljøer.

3. *Alle skoler er istand til å innføre og vedlikeholde en effektiv og vedvarende ICT4I infrastruktur.* Dette betyr at:

- skolene har tilgang til en effektiv og vedvarende IKT infrastruktur;
- skoler og alle involverte fagpersoner er istand til å bruke IKT effektivt for å utvide deltakelse og øke læringsmulighetene for elever med funksjonshemninger og behov for spesialundervisning;
- skoleledere er istand til å fremme bruken av IKT for å støtte opplæring i inkluderende opplæringsmiljøer.

4. ICT4I-infrastrukturen på nasjonalt og/eller regionalt nivå kan støtte skolenes og skolesjefenes arbeid i inkluderende miljøer. Dette betyr at:

- alle aktørene anser ICT4I som et verktøy for å utvide deltakelsen og øke utdanningsmulighetene for alle elever, inkludert elever med funksjonshemninger og behov for spesialundervisning;
- det finnes en nasjonal politikk og retningslinjer for ICT4I på tvers av sektorene;
- det finnes en effektiv infrastruktur for ICT4I innen skolen og hjemmet samt i sosiale omgivelser;
- det er en pågående, effektiv dialog og diskusjon som omfatter alle aktører i ICT4I-økosystemet;
- det er støtte for forsknings- og utviklingsinitiativer som «brukerinvolverte» samt «brukersentrerte» tilnærminger og fører til nye, tilgjengelige IKT-verktøy for alle elever, også de med funksjonshemninger og behov for spesialundervisning.

Det finnes mer informasjon på ICT4I-prosjektets nettområde:

<http://www.european-agency.org/agency-projects/ict4i>

NO

<http://www.european-agency.org/disclaimer>